

Betdagelse eller ikke Betdagelse ubetinget skulde give Hr. Rasmussen de 500 Kroner, eller rettere indstille ham til at faa de 500 Kroner til næste Aar. Det skal ingenlunde være Manden til Forklejnelse i mine Øjne, om dette Forslag bliver forkastet, han skal ikke staa værre derfor, og jeg haaber ogsaa at kunne staae ham de 500 Kroner, men love noget paa dette Punkt kan jeg ikke. Det har jeg aldrig gjort og vil jeg aldrig gøre. Den Sum, der staaar til Ministeriets Raadighed, bør ikke bindes i Forvejen, før alle Ansøgninger er ligge for, saa at man med saa stor Retfærdighed, som man i det hele er i Besiddelse af, kan udvælge dem, der skulle have Understøttelse. Man bør ikke forud love, at en enkelt Mand skal have noget forud fremfor de andre.

Af et æret Mindretal er der stillet et Vædringsforslag under Nr. 79 om en Understøttelse til Dr. Georg Brandes af 2,000 Kroner om Aaret. Dette Forslag er jo en Følge af den Adresse, der er indgivet til Rigsdagen, og som ogsaa er indgivet til Kultusministeriet om at staae denne Forsatter en aarlig Statsunderstøttelse. De ville se, at der i Betænkningen om Andragender er udtalt, at man foreløbig ikke vil gøre noget ved dette Andragende eller ved denne Adresse af den Grund, at der intet Svar foresligger fra Ministeren. Jeg føler mig i saa Henseende forpligtet til at udtale, at der ikke ret vel kunde foreligge noget Svar fra Ministeriet. Sagen er nemlig den, at der af vedkommende Deputation, som kom op til Ministeren med Adressen, blev udtalt, at den slet ikke mente at kunne forlange af Ministeren, at han skulde stille noget Forslag i den ønskede Retning paa Finansloven, men at man kun anmodede om, at naar det ellers lykkedes at faa Sagen gennemført, saa vel i Folketinget som i Lands-tinget, Ministeren saa ikke vilde modsætte sig Sagen. Herpaa svarede jeg mundtlig Ja. Jeg havde ikke i Sinde at modsætte mig Sagen, hvis alle — og hermed mente jeg selvfølgelig ikke alle enkelte Personer i Rigsdagen, men alle Sider i Rigsdagen — vilde slutte sig sammen om dette Forslag. Skete dette, skulde Forslaget ikke møde Modstand fra min Side. (Berg: Det vil altfaa sige: bægge Ting.) Ja, selvfølgelig, bægge Ting. Nu maa jeg mene, hvilket jeg før øvrigt ogsaa udtalte til den Deputation, der var oppe hos mig, at man, for saa vidt man ønskede at staae denne Mand denne Understøttelse, ikke har gjort Sagen en særdeles stor Tjeneste ved at forcere den frem for Øjeblikket. Efter min Overbevisning er den politiske Konstellation — jeg skal ikke nær-

†

mere omtale dette — af den Bestaffenhed, at det ikke er lettere at gennemføre denne Sag i Aar, end det var i Fjor, eller det maatte kan blive ad Aare. Endvidere gjorde jeg Deputationen opmærksom paa, eller tror i alt Fald, at jeg gjorde det, at det vistnok vilde virke noget frastødende paa mange, som maatte ellers vilde have til Hensigt at stemme for et saadant Forslag, at Andragendet ikke kom frem som et Andragende fra den vedkommende Mand, om hvem der er Tale at give Understøttelse, men fra en Kreds af Mænd, og endog kom frem uden den vedkommende Mand's Vidende og Vilje. Thi selv om der kan være mange, som ellers nogenlunde i et og alt ere uenige med Dr. Brandes, der kunne være villige til at stemme for en Bevilling til ham, saa mene mange dog, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at stille ham op paa en saadan særlig Stedbestal, som man formener, at han vil komme til at staa paa, hvis man paa Grund af dette Andragende fra andre Personer og ikke fra ham selv vil give ham en saadan Understøttelse. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det forfarlige eller ikke forfarlige i at give denne Mand en Understøttelse, jeg mener, at denne Mand har haft ganske overordentlig stor Betydning for Mandslivet i Danmark. Jeg mener, at denne Mand har haft paa mange Punkter en særdeles heldig Betydning for Mandslivet i Danmark. Men jeg mener ganske vist ogsaa, at der i hele hans Agitation har ligget en stor Fare for mange Ideer, for meget, som man ikke ønsker at se angrebet. Jeg mener som sagt, at vel kan der siges meget for at give denne Mand Understøttelse, men man kan ogsaa forstaa, at der kan siges ganske særdeles meget derimod, thi han har jo — det er jo ikke det politiske Moment, jeg paa nogen Maade vil fremhæve hverken direkte eller indirekte — nu een Gang stillet sig i en saadan Opposition til den almindelige Religion her i Landet og har angrebet den paa en saadan agitatorisk Maade, d. v. s. slet ikke i videnskabelige Verker, kun beregnede paa en snævrere Kreds, men i populære Bøger, at man nok vil kunne forstaa, at der, skønt Religionen i og for sig selvfølgelig nok vil staa, ligegyldigt, enten Dr. Brandes eller andre langt mindre Mænd angriber den, kan ligge en Fare i et saadant Angreb for de enkelte Personer. Det er altfaa de Spørgsmaal, som maa afvejes mod hinanden, paa den ene Side den Betydning, denne Mand ubetinget har haft og vel delvis ogsaa har endnu i god Retning, i Retning af at sætte Ting under Debat, som hidtil sov hen o. s. v.